

Sipoon kunta

**Vuoden 2027 talousarvion ja
vuosien 2027–2029 taloussuunnitelman
kehykset**

Ehdotus kunnanhallitukselle
Käsiteltäväksi kunnanhallituksen kokouksessa 15.6.2026

Sisällysluettelo:

1.	Verotuloennuste ja valtionosuudet.....	3
2.	Sipoon kunnan väestön kehitys ja talous v. 2026	4
	Väestö.....	4
	Sipoon kunnan vuoden 2026 talous ja tilinpäätös 2025.....	4
3.	Vuoden 2027 talousarvion kehys, peruskunta ja Sipoon Vesi	4
4.	Kehys toimialoittain	6
5.	Talouden sopeuttamistarve toimialoittain.....	7
6.	Investoinnit.....	7
7.	Lainat, vieras pääoma	7
8.	Sisäiset veloitukset	8
9.	Alustava aikataulu talousarvion valmistelussa.....	8

1. Verotuloennuste ja valtionosuudet

Talousarviokehyksessä käytetty verotuloennuste pohjautuu Kuntaliiton toukokuun 2026 ennusteeseen. Kunnallisvero on huomioitu nykyisellä 6,8 % -tasolla. Kuntaliiton tekemään pohjaennusteeseen on lisätty maltillinen lisäys kiinteistörekisteritietojen läpikäymisen kautta saatavasta veron lisäyksestä, jolloin kiinteistöverojen lisäys asteittain vuoteen 2028 mennessä olisi +300 000 euroa. Vakituisten asuinrakennusten veropohjan on arvioitu taloussuunnitelmakaudella kasvavan maltillisesti, kuitenkin nopeammin kuin olemassa olevien ikävähennykset.

Yhteenveto						
TILIVUOSI	2024	2025	2026**	2027**	2028**	2029**
Verolaji						
Kunnallisvero	42 659	43 043	46 077	48 608	50 751	53 409
Muutos %	-4,8	0,9	7,1	5,5	4,4	5,2
Yhteisövero	4 749	3 718	3 839	3 946	4 146	4 301
Muutos %	-20,6	-21,7	3,3	2,8	5,1	3,7
Kiinteistövero	13 180	13 516	12 984	13 248	13 248	13 248
Muutos %	13,3	2,5	-3,9	2,0	0,0	0,0
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	60 588	60 277	62 901	65 801	68 145	70 958
Muutos %	-2,9	-0,5	4,4	4,6	3,6	4,1
Taulukoiden luvut on esitetty käyvin hinnoin, eli inflaation vaikutusta ei ole eliminoitu						
Kuluttajahintaindeksi, 2000=100	140,0	140,3	142,3	143,7	145,6	147,6
Kuluttajahintaindeksin muutos	1,6	0,3	2,0	1,4	1,9	2,0
Peruspalvelujen hintaindeksi	148,0	150,5	154,0	157,5	161,1	163,9
Peruspalv. hintaindeksin muutos	3,2	2,5	3,5	3,5	3,6	2,8

Yhteisöveron osalta Suomen hallituksen linjauksen mukaisesti yhteisöveroprosentti laskee 18 %:iin nykyisestä 20 %:sta.

Sipoon kunnan osalta valtionosuuksia saataisiin vuonna 2027 noin 550.000 euroa vähemmän kuin vuonna 2026 eli 21,9 milj. euroa. Laskua tähän vuoteen olisi 2,5 %. On kuitenkin huomioitava, että valtionosuuksien määrä voi muuttua talousarviovalmistelun edetessä. Valtionosuusuudistus jäi aikaisintaan seuraavalle vaalikaudelle, nyt on ainoastaan tulossa 60 miljoonan yleisleikkaus vuoden 2027 alusta.

2. Sipoon kunnan väestön kehitys ja talous v. 2026

Väestö

Sipoon kunnan asukasluku on noussut 1-4/2026 verrattuna vastaavaan ed. vuoden ajankohtaan +169 henkilöä. Kunnan asukasluku 30.4.2026 oli 23 061. Vuoden 2025 lopussa asukasmäärä oli 23 009 henkeä eli alkuvuoden 2026 lisäys oli +52 henkilöä. Sipoon väestömäärän ennakoidaan kasvavan, n. 1,5 % / vuosi.

Sipoon kunnan vuoden 2026 talous ja tilinpäätös 2025

Kuluvan vuoden 1. osavuositarkastuksen ennusteen mukaan vuosi 2026 olisi -2,7 M€ eli alijäämäinen (TA2026/ - 1,5 M€).

Vuoden 2025 tilinpäätöksen tulos oli - 4,3 M€ (konserni - 4,5 M€) ja alijäämä - 2,5 M€ (konserni - 4,5 M€). Kunnan taseeseen (peruskunta ja Sipoon Vesi) kertyneet ylijäämät olivat 45,3 M€.

3. Vuoden 2027 talousarvion kehys, peruskunta ja Sipoon Vesi

Talousarvion kehyksessä on huomioitu toimialoilla tiedossa olevat kustannusten nousut, palkkojen sopimuskorotukset sekä toiminnallisista muutoksista aiheutuvat lisämäärärahatarpeet.

Talousarvion kehysten valmistelussa on lisäksi kohdistettu toimialoille talouden sopeuttamisen tavoitteet, jotta tulos on tasapainossa vuonna 2029, ollen silloin noin 1,0 miljoonaa euroa voitollinen. Vuosina 2027 tulos on -2,8 miljoonaa euroa, 2028, -1,1 miljoonaa euroa.

Sopeutuksen tavoitteet on jaettu kolmelle vuodelle, koska sopeuttaminen nollatulokseen jo vuonna 2027 edellyttäisi kovia toimenpiteitä. Nytkin toimenpiteitä on tehtävä, mutta hallitummin.

TULOSLASKELMA Sipoon kunta 1 000 €	TA 2026			Kehys 2027	TS 2028	TS 2029
	TP 2024	TP 2025	muut.			
Toimintatuotot yhteensä	11 796	11 275	12 347	12 795	12 725	13 025
Toimintakulut yhteensä	-84 353	-87 997	-90 667	-90 584	-89 698	-89 602
Toimintakate	-72 556	-76 722	-78 320	-77 789	-76 973	-76 577
Verotulot	60 588	60 277	64 407	65 801	68 145	70 958
Valtionosuudet	22 076	22 878	22 427	21 873	21 873	21 873
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-827	-815	-1 916	-2 311	-3 034	-3 601
Vuosikate	9 281	5 618	6 598	7 573	10 011	12 652
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-9 427	-10 378	-10 000	-10 360	-11 140	-11 620
Tilikauden tulos	-147	-4 761	-3 402	-2 787	-1 129	1 032
Poistoeron muutos	1 781	1 781	1 200	1 781	1 781	1 781
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 635	-2 979	-2 202	-1 005	653	2 813

Maanmyyntituotot

Myyntituotoiksi on arvioitu 2,5 M€ vuodelle 2027 ja 2028; 2029 noin 2,8 M€. Nopeampaa toipumista hidastaa jo myytyt kerrostalotontit, jotka odottavat rakentamisen aloittamista.

Sipoon Vesi

Sipoon Veden osalta tavoitteena on kattaa toiminnasta syntyvät kulut taksoilla. Palkkakehitys on arvioitu taloussuunnitelmakaudelle kunnan yleisen palkkakehityksen pohjalta kehukseen. Tuloksen ennustetaan jäävän Sipoon Veden osalta maltillisesti ylijäämäiseksi.

SIPOON VESI	TP 2024	TP 2025	TA 2026	Kehys 2027	TS 2028	TS 2029
Liikevaihto	5 295 606	6 047 515	5 860 000	6 150 000	6 250 000	6 350 000
Liiketoiminnan muut tuotot	289 466	376 872	300 000	300 000	300 000	300 000
Materiaalit ja palvelut	-2 069 828	-2 895 469	-2 376 100	-2 435 000	-2 485 000	-2 535 000
Henkilöstökulut	-696 415	-749 743	-758 520	-803 725	-818 996	-833 738
Poistot ja arvonalentumiset	-1 301 912	-1 400 656	-1 200 000	-1 500 000	-1 600 000	-1 700 000
Liiketoiminnan muut kulut	-174 920	-152 114	-150 000	-160 000	-160 000	-160 000
Liikeylijäämä (-alijäämä)	1 341 997	1 226 405	1 675 380	1 551 275	1 486 004	1 421 262
Rahoitustuotot ja -kulut	-728 736	-729 227	-982 350	-780 000	-780 000	-780 000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	613 261	497 178	693 030	771 275	706 004	641 262

4. Kehys toimialoitain

KEHYS TOIMIALOITAIN		TP 2025	TA 2026	Kehys 2027	TS 2028	TS 2029
Keskusvaalilautakunta	Toimintatuotot	25 196		70 000		
	Toimintakulut	- 62 064		- 71 500	- 1 500	- 1 500
	Toimintakate	- 36 868	-	- 1 500	- 1 500	- 1 500
Tilintarkastuslautakunta	Toimintatuotot					
	Toimintakulut	- 53 264	- 67 295	- 68 000	- 68 000	- 68 000
	Toimintakate	- 53 264	- 67 295	- 68 000	- 68 000	- 68 000
Kunnanhallitus	Toimintatuotot	1 224 705	3 000 610	2 424 705	2 424 705	2 724 705
	Toimintakulut	- 1 332 468	- 1 112 262	- 9 965 850	- 9 876 287	- 9 788 216
	Toimintakate	- 107 762	1 888 348	- 7 541 144	- 7 451 581	- 7 063 511
Konsernipalvelut	Toimintatuotot	421 283	443 821	521 283	521 283	521 283
	Toimintakulut	- 8 801 088	- 9 020 763	- 8 911 012	- 8 927 519	- 8 953 536
	Toimintakate	- 8 379 804	- 8 576 942	- 8 389 728	- 8 406 235	- 8 432 253
Arki- ja vapaa-aika	Toimintatuotot	1 625 661	1 329 737	1 725 661	1 725 661	1 725 661
	Toimintakulut	- 14 368 995	- 14 560 209	- 10 265 799	- 9 967 577	- 9 910 194
	Toimintakate	- 12 743 334	- 13 230 472	- 8 540 137	- 8 241 915	- 8 184 532
Varhaiskasvatus	Toimintatuotot	1 050 527	1 000 000	900 527	900 527	900 527
	Toimintakulut	- 15 760 661	- 15 450 656	- 15 816 517	- 15 635 567	- 15 638 509
	Toimintakate	- 14 710 134	- 14 450 656	- 14 915 990	- 14 735 040	- 14 737 982
Koulutus	Toimintatuotot	2 281 234	2 110 855	2 341 234	2 341 234	2 341 234
	Toimintakulut	- 24 690 353	- 26 152 276	- 25 781 033	- 25 633 715	- 25 502 119
	Toimintakate	- 22 409 118	- 24 041 421	- 23 439 798	- 23 292 481	- 23 160 885
Yhdyskunta ja ympäristö	Toimintatuotot	4 646 447	4 461 910	4 811 447	4 811 447	4 811 447
	Toimintakulut	- 22 927 697	- 24 303 241	- 19 704 370	- 19 587 777	- 19 740 262
	Toimintakate	- 18 281 250	- 19 841 331	- 14 892 923	- 14 776 330	- 14 928 815
Toimialat yhteensä	Toimintatuotot	11 275 054	12 346 933	12 794 859	12 724 859	13 024 859
	Toimintakulut	- 87 996 589	- 90 666 702	- 90 584 080	- 89 697 942	- 89 602 336
	Toimintakate	- 76 721 535	- 78 319 769	- 77 789 222	- 76 973 084	- 76 577 478

5. Talouden sopeuttamistarve toimialoittain

Talousarvion saamiseksi tasapainoon toimialoille on allokoitu talouden tehostamistavoitteet. Tavoitteet saavuttamalla on mahdollista saavuttaa peruskunnan tasolla positiivinen tulos suunnitelmavuodelle 2029, noin 1,0 miljoonaa euroa. Sopeuttamistavoitteet on laskennallisesti sisällytetty toimialojen toimintakulujen vähennyksiksi.

Tavoite per toimiala, 1000 €	2027	2028	2029
12 KH	-50	0	0
13 Konsernipalvelut	-100	-50	-50
14 Arki- ja vapaa-aika	-500	-450	-100
31 Varhaiskasvatus	-350	-500	-200
33 Koulutus	-750	-850	-400
40 Yhdyskunta ja ympäristö	-450	-250	0
Yhteensä	-2 200	-2 100	-750

6. Investoinnit

Talousarvio 2027 / TS 28-29							
BRUTTOINVESTOINNIT, INFRA JA RAKENNUKSET - investointiryhmittäin	TP 2024	TP 2025	TA 2026		TA 2027	TS 2028	TS 2029
			alkup.	muutos			
Laajennusinvestoinnit, kaava-alueet	-3 478	-5 271	-14 415	-14 440	-9 975	-8 550	-5 360
Laajennusinvestoinnit, rakennukset	-1 546	-271	-610	-610	-350	-400	-5 050
Uudelleeninvestoinnit	-2 812	-4 654	-8 585	-8 585	-8 700	-330	-50
Peruskorjausinvestoinnit	-2 556	-2 696	-3 380	-3 510	-4 635	-7 530	-5 410
Muut investoinnit	-1 647	-463	-720	-720	-1 245	-2 610	-1 570
Bruttoinvestoinnit yhteensä, infra ja rakennukset	-12 039	-13 355	-27 710	-27 865	-24 905	-19 420	-17 440
Rakennukset	-5 999	-6 287	-10 825	-10 925	-11 450	-5 180	-8 750
Infrainvestoinnit	-5 832	-6 138	-16 235	-16 290	-13 195	-12 730	-7 980
Liikuntatoimen investoinnit	-208	-930	-650	-650	-260	-1 510	-710
Bruttoinvestoinnit yhteensä, infra ja rakennukset	-12 039	-13 355	-27 710	-27 865	-24 905	-19 420	-17 440
Irtain omaisuus	-1 432	-1 303	-388	-388	-180	-100	-500
Kiinteä omaisuus	-2 387	-2 518	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Infra, rakennukset, osakkeet, irtain, kiinteä	-15 873	-16 994	-29 598	-29 753	-26 585	-21 020	-19 440
Vesiliikelaitos	-2 714	-2 725	-4 965	-4 965	-4 000	-3 500	-3 500
Kunta ja Vesiliikelaitos, kaikki yhteensä	-18 587	-19 718	-34 563	-34 718	-30 585	-24 520	-22 940

7. Lainat, vieras pääoma

Kunnan investointiohjelma on kattava. Investointien rahoituksen kattamiseksi kunnan tulee nostaa lisää lainoja. Arvio lainojen lisäyksestä on noin 15 milj. euroa lisäys vuodessa. Taloussuunnitelmavuosien 2027–2029 aikana lainojen lisäys on yhteensä yli 45 milj. euroa. Tämä sisältää peruskunnan lisäksi myös Sipoon Vesi -liikelaitoksen investointien edellyttämä rahoitus.

8. Sisäiset veloitukset

Toimialojen kehukseen on sisällytetty sisäiset kustannukset ko. sisäisten palveluiden kustannusten kattamiseksi. Sisäisiä kustannuksia/tuottoja ovat sisäiset vuokrat ja sisäiset ruokapalvelut. Sisäisten kustannusten tarkoitus on ohjata ko. osastoa käyttämään sisäisiä palveluja taloudellisesti tarpeensa mukaisesti.

Suurin sisäinen kustannus syntyy osaston käyttämien kiinteistöjen pääoma- ja ylläpitokustannuksista.

9. Alustava aikataulu talousarvion valmistelussa

15.6.2026	Kunnanhallitus, Kehys 2027–2029
syyskuu	TA 2027 v 1.0 valmis, toimialoitaiset talouden sopeuttamistoimenpiteet ja näiden pohjalta valiokuntakäsittely Valiokuntakäsittelyt (TA ja osavuositarkastus, molemmissa mukana käyttötalous, investoinnit ja HTV)
lokakuu	Kunnanhallituksen TA 2027 käsittely
marraskuu	Valtuusto, talousarvion käsittely, vero %, elokuun osavuositarkastus
joulukuu	Tarvittaessa, valtuuston talousarvion II käsittely